

II

*(Nelegislatīvi akti)***TIESĪBU AKTI, KO PIENĒM STRUKTŪRAS, KURAS
IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM**

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO/EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās datums jāpārbauda ANO/EEK statusa dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas ir pieejama šādā tīmekļa vietnē:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

**Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) Noteikumi Nr. 61 —
Vienoti noteikumi komerciālo automobiļu apstiprināšanai attiecībā uz to ārējiem izvirzījumiem
uz priekšu no kabīnes aizmugurējā paneļa**

Ar visiem grozījumiem līdz

noteikumu sākotnējās redakcijas 1. papildinājumam, kas stājas spēkā 2006. gada 10. oktobrī

SATURS

NOTEIKUMI

1. Piemērošana un darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Apstiprinājums
5. Vispārīgi norādījumi
6. Īpašas prasības
7. Transportlīdzekļa tipa grozījums
8. Ražošanas atbilstība
9. Sankcijas par ražošanas neatbilstību
10. Pilnīga ražošanas izbeigšana
11. To tehnisko dienestu nosaukums un adrese, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī administratīvo struktūrvienību nosaukums un adrese

PIELIKUMI

1. pielikums – Paziņojums par transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu (vai apstiprinājuma atteikumu vai atsaukšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu) attiecībā uz tā ārējiem izvirzījumiem saskaņā ar Noteikumiem Nr. 61
2. pielikums – Apstiprinājuma marķējumu izvietojums
3. pielikums – Procedūra "H" punkta un sēdekļa atzveltnes faktiskā leņķa noteikšanai un to attiecības noteikšanai pret "R" punktu un sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi
4. pielikums – Izvirzījumu un attālumu mērīšana

1. PIEMĒROŠANA UN DARBĪBAS JOMA
- 1.1. Šie noteikumi attiecas vienīgi uz N_1 , N_2 un N_3 kategorijas kravas automobiļu ⁽¹⁾ ārējās virsmas ārējiem izvirzījumiem, kā definēts turpmāk.

Tas neattiecas uz ārējiem atpakaļskata spoguļiem, ieskaitot to turētājus, vai tādām palīgierīcēm kā antenas un bagāžnieki.
- 1.2. Šo noteikumu mērķis ir samazināt to traumu risku vai smagumu, kas rodas cilvēkam, sadursmē saskaroties ar transportlīdzekļa ārējo virsmu.
2. DEFINĪCIJAS
- Šajos noteikumos izmanto šādas definīcijas.
- 2.1. "Ārējā virsma" ir transportlīdzekļa daļa uz priekšu no kabīnes aizmugurējā paneļa, kā definēts 2.5. punktā, izņemot pašu aizmugurējo paneli un ieskaitot tādas sastāvdaļas kā priekšējie spārni, priekšējie buferi un priekšējie riteņi.
- 2.2. "Transportlīdzekļa apstiprinājums" ir transportlīdzekļa tipa apstiprinājums attiecībā uz tā ārējiem izvirzījumiem.
- 2.3. "Transportlīdzekļa tips" ir mehāniskie transportlīdzekļi, kas neatšķiras pēc tādiem būtiskiem aspektiem kā "ārējā virsma".
- 2.4. "Kabīne" ir virsbūves daļa, kas veido vadītāja un pasažiera nodalījumu, ieskaitot durvis.
- 2.5. "Kabīnes aizmugurējais panelis" ir vadītāja un pasažiera nodalījuma ārējās virsmas pati aizmugurējā daļa. Ja nav iespējams noteikt kabīnes aizmugurējā paneļa izvietojumu, tad šajos noteikumos par to uzskata vertikālo šķērsplakni, kas atrodas 50 cm uz aizmuguri no vadītāja sēdekļa "R" punkta, sēdeklim, ja tas ir regulējams, atrodoties pašā aizmugurējā pozīcijā (sk. 3. pielikumu). Tomēr izgatavotājs ar tehnisko dienestu piekrišanu drīkst pieprasīt alternatīvu attālumu, ja konkrētam transportlīdzeklim 50 cm var uzskatīt par neatbilstīgu ⁽²⁾.
- 2.6. "Atskaites plakne" ir horizontāla plakne, kas iet caur priekšējo riteņu centru vai horizontāla plakne, kas atrodas 50 cm augstumā virs zemes, attiecīgi izvēloties to, kas ir zemāk.
- 2.7. "Grīdas līnija" ir līnija, ko nosaka šādi.

Kad nenoteikta augstuma vertikālās ass konusu ar malu 15° leņķī pret vertikāli pārvieto pa ārējo virsmu noslogotam transportlīdzeklim, saglabājot saskari ar virsbūves ārējo virsmu tā zemākajā punktā, grīdas līnija ir saskares punktu ģeometriskā līnija.

Nosakot grīdas līniju, neņem vērā izpūtējus vai riteņus, vai virsbūves apakšai piestiprinātus funkcionālus mehānismus, piemēram, domkrata atbalsta vietas, balstiekārtas stiprinājumus vai stiprinājuma punktus buksēšanai vai palīdzībai avārijas gadījumā. Telpā ārpus riteņu arkām, nemainot izvietojumu, pieņem iedomātu virsmu, kas paplašina blakusesošās ārējās virsmas. Nosakot grīdas līniju, ņem vērā priekšējos buferus. Atkarībā no transportlīdzekļa tipa grīdas līnija var būt vai nu bufera ārmala, vai virsbūves panelis zem bufera. Ja vienlaikus ir divi saskares punkti vai vairāk, tad grīdas līnijas noteikšanai izmanto zemāko saskares punktu.
- 2.8. "Izliekuma rādiuss" ir tās riņķa līnijas loka rādiuss, kas ir vistuvāk attiecīgās sastāvdaļas apļveida formai.

⁽¹⁾ Kā noteikts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 7. pielikumā (TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 4. grozījumiem).

⁽²⁾ Šīs izvēles izmantošana nemaina šo noteikumu darbības jomu.

3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
- 3.1. Pieteikumu transportlīdzekļa tipa apstiprinājumam attiecībā uz ārējiem izvirzījumiem iesniedz transportlīdzekļa izgatavotājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.
- 3.2. Tam pievieno šādus dokumentus trijos eksemplāros:
 - 3.2.1. transportlīdzekļa priekšas un sānu daļu fotoattēlus;
 - 3.2.2. tādus "ārējās virsmas" rasējumus, kurus tehniskais dienests, kas atbildīgs par testu veikšanu, uzskata par vajadzīgiem, lai pierādītu atbilstību 5. un 6. punkta noteikumiem.
- 3.3. Pieteikuma iesniedzējs tehniskajam dienestam, kas ir atbildīgs par tipa apstiprināšanas testu veikšanu, iesniedz:
 - 3.3.1. apstiprināmā transportlīdzekļa tipa paraugu vai transportlīdzekļa daļu(-as), ko uzskata par būtiskām, lai veiktu šajos noteikumos paredzētās pārbaudes un testus;
 - 3.3.2. konkrētas daļas un izmantoto materiālu paraugus, ja to prasa tehniskais dienests.
4. APSTIPRINĀJUMS
- 4.1. Ja saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprināšanai iesniegtais transportlīdzekļa tips atbilst 5. un 6. punkta prasībām, piešķir šā transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu.
- 4.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 00 šiem noteikumiem to sākotnējā redakcijā) norāda uz grozījumu sēriju, kura ietver jaunākos būtiskos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti līdz apstiprinājuma izsniegšanas dienai. Tā pati Līgumslēdzēja puse nepiešķir vienu un to pašu numuru tādām pašām transportlīdzekļa tipam ar atšķirīgu ārējo struktūru vai cita tipa transportlīdzeklī.
- 4.3. Paziņojumu par transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu vai apstiprinājuma atteikumu saskaņā ar šiem noteikumiem nosūta nolīguma Līgumslēdzējām pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot veidlapu, kas atbilst šo noteikumu 1. pielikumā sniegtajam paraugam, kopā ar 3.2.1. un 3.2.2. punkta minētajiem rasējumiem un fotogrāfijām, ko iesniedzis apstiprinājuma pieteikuma iesniedzējs un kuru formāts nepārsniedz A4 (210 × 297 mm) vai kas ir salocīti šajā formātā, un ir attiecīgā mērogā.
- 4.4. Katram transportlīdzeklī, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam transportlīdzekļa tipam, redzamā un viegli pieejamā uz apstiprinājuma veidlapas norādītā vietā piestiprina starptautisku apstiprinājuma marķējumu, kas sastāv no:
 - 4.4.1. apļa, kurā ir burts "E", kam seko tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu ⁽¹⁾,
 - 4.4.2. pa labi no 4.4.1. punktā noteiktā apļa – šo noteikumu numurs, aiz tā burts "R", domuzīme un apstiprinājuma numurs.
- 4.5. Ja transportlīdzeklis atbilst apstiprinātajam transportlīdzekļa tipam saskaņā ar vienu vai vairākiem citiem noteikumiem, kas pievienoti nolīgumam, tad valstī, kurā piešķir apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, nav jāatkārto 4.4.1. punktā noteiktais simbols; šādā gadījumā noteikumu un apstiprinājuma numurus, un visu to noteikumu papildu simbolus, saskaņā ar kuriem piešķirts apstiprinājums valstī, kas piešķirusi apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, norāda vertikālās slejās pa labi no 4.4.1. punktā noteiktā simbola.

⁽¹⁾ 1 – Vācijai, 2 – Francijai, 3 – Itālijai, 4 – Nīderlandei, 5 – Zviedrijai, 6 – Beļģijai, 7 – Ungārijai, 8 – Čehijai, 9 – Spānijai, 10 – Serbijai un Melnkalnei, 11 – Apvienotajai Karalistei, 12 – Austrijai, 13 – Luksemburgai, 14 – Šveicei, 15 – (brīvs), 16 – Norvēģijai, 17 – Somijai, 18 – Dānijai, 19 – Rumānijai, 20 – Polijai, 21 – Portugālei, 22 – Krievijas Federācijai, 23 – Grieķijai, 24 – Īrijai, 25 – Horvātijai, 26 – Slovēnijai, 27 – Slovākijai, 28 – Baltkrievijai, 29 – Igaunijai, 30 – (brīvs), 31 – Bosnijai un Hercegovinai, 32 – Latvijai, 33 – (brīvs), 34 – Bulgārijai, 35 – (brīvs), 36 – Lietuvai, 37 – Turcijai, 38 – (brīvs), 39 – Azerbaidžānai, 40 – Bijušajai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai, 41 – (brīvs), 42 – Eiropas Kopienai (apstiprinājumus piešķir tās dalībvalstis, izmantojot to attiecīgo EEK simbolu), 43 – Japānai, 44 – (brīvs), 45 – Austrālijai, 46 – Ukrainai, 47 – Dienvidāfrikai, 48 – Jaunzēlandei, 49 – Kiprai, 50 – Maltai, 51 – Korejas Republikai, 52 – Malaizijai, 53 – Taizemei. Nākamās numurus piešķir pārējām valstīm tādā hronoloģiskā secībā, kādā tās ratificē nolīgumu vai pievienojas nolīgumam par vienvēda tehnisko priekšrakstu pieņemšanu riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un daļām, kuras var uzstādīt un/vai izmantot riteņu transportlīdzekļos, un saskaņā ar šiem priekšrakstiem piešķiramo atbilstības novērtēšanas apstiprinājumu savstarpējās atzišanas nosacījumiem, un Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretārs paziņo nolīguma Līgumslēdzējām pusēm tām piešķirtos numurus.

- 4.6. Apstiprinājuma marķējums un papildu simbols ir skaidri salasāms un neizdzēšams.
- 4.7. Apstiprinājuma marķējumu piestiprina izgatavotāja piestiprinātās transportlīdzekļa datu plāksnītes tuvumā vai uz tās.
- 4.8. Šo noteikumu 2. pielikumā sniegti apstiprinājuma marķējuma izvietojuma piemēri.
5. VISPĀRĪGI NORĀDĪJUMI
- 5.1. Šo noteikumu nosacījumi neattiecas uz tām transportlīdzekļa "ārējās virsmas" daļām, kas nenoslogotam transportlīdzeklim un aizvērtām durvīm, logiem, lūkām utt. ir vai nu:
- 5.1.1. ārpus zonas, kuras augšējā robeža ir horizontāla plakne 2,00 m augstumā virs zemes, bet zemākā robeža ir vai nu atskaites plakne, kas definēta 2.6. punktā, vai grīdas līnija, kas definēta 2.7. punktā, pēc izgatavotāja izvēles; vai
- 5.1.2. novietotas tā, ka statiskos apstākļos lode, kuras diametrs ir 100 mm, nevar tām pieskarties.
- 5.1.3. Ja zonas zemākā robeža ir atskaites plakne, jāņem vērā tikai tās transportlīdzekļa daļas, kas atrodas starp divām vertikālām plaknēm, no kurām viena pieskaras transportlīdzekļa ārējai virsmai un otra ir tai paralēla un novietota 80 mm attālumā uz transportlīdzekļa iekšpusi.
- 5.2. Transportlīdzekļa "ārējā virsmā" nav nevienas uz āru vērstas daļas, kas var aizķert gājējus, velosipēdistus vai motociklistus.
- 5.3. Sastāvdaļām, kas norādītas 6. punktā, nevar būt nevienas uz āru vērstas daļas, kas ir asa vai ar asu galu, vai tādas formas, izmēru, virziena vai cietības izvirzījumu, kuri varētu palielināt miesas bojājumu rašanās risku vai smagumu personām, kas atsitas pret ārējo virsmu vai aizskar to sadursmes gadījumā.
- 5.4. Ārējās virsmas izvirzītajām detaļām, kuru cietība nepārsniedz Šora A 60, izliekuma rādiuss var būt mazāks par 6. punktā noteiktajām vērtībām.
6. ĪPAŠAS PRASĪBAS
- 6.1. Ornamenti, tirdzniecības zīmes, tirdzniecības marķējumu burti un cipari
- 6.1.1. Ornamentu, tirdzniecības zīmju, tirdzniecības marķējumu burtu un ciparu izliekuma rādiuss nav mazāks par 2,5 mm. Šī prasība neattiecas uz tām daļām, kas no apkārtējās virsmas ir izvirzītas uz āru ne vairāk kā 5 mm; tomēr šajā gadījumā to malas, kas vērstas uz āru, nedrīkst būt asas.
- 6.1.2. Ornamenti, tirdzniecības zīmes, tirdzniecības marķējumu burti un cipari, kas no apkārtējās virsmas ir izvirzīti uz āru vairāk par 10 mm, ir ievilkami, atdalāmi vai noliecami visvairāk izvirzītajā punktā, iedarbojoties ar 10 daN lielu spēku jebkurā virzienā, gandrīz paralēli tās virsmas plaknei, uz kuras tie ir uzstādīti.
- Lai pieliktu 10 daN lielu spēku, izmanto zveltni ar plakanu galu, kura diametrs nav lielāks par 50 mm. Ja tas nav iespējams, izmanto līdzvērtīgu metodi. Pēc tam, kad ornamenti ir ievilkti, atdalīti vai noliekti, atlikušais izvirzījums nepārsniedz 10 mm un tas nav ar asu galu vai asām, griezīgām malām.
- 6.2. Galveno lukturu aizsegi un apmales
- 6.2.1. Galvenajiem lukturiem ir atļauti uz āru izvirzīti aizsegi un apmales, ja to izvirzījums, ko mēra attiecībā pret galvenā luktura caurspīdīgo ārējo virsmu, nepārsniedz 30 mm, un to izliekuma rādiuss visur ir vismaz 2,5 mm.
- 6.2.2. Paceļamiem galvenajiem lukturiem gan paceltā, gan nolaistā stāvoklī jāatbilst 6.2.1. punkta prasībām.

- 6.2.3. Galvenajiem lukturiem, kas atvirzīti virsbūvē vai izvirzīti pāri tai, nepiemēro 6.2.1. punkta noteikumus tad, ja virsbūve atbilst 5.2. punkta prasībām.
- 6.3. Režģi
Režģa daļu izliekuma rādiuss ir:
- vismaz 2,5 mm, ja attālums starp blakus esošām daļām pārsniedz 40 mm,
 - vismaz 1 mm, ja attālums ir starp 25 un 40 mm,
 - vismaz 0,5 mm, ja attālums ir mazāks nekā 25 mm.
- 6.4. Priekšējā stikla un galveno lukturu tīrīšanas ierīces
- 6.4.1. Iepriekš minētās ierīces jāuzstāda tā, lai tīrītāju slotiņu vārpstu pārseidz aizsargs, kura izliekuma rādiuss ir vismaz 2,5 mm un kura laukums nav mazāks par 150 mm², mērot izvirzījuma daļā, kura nav tālāk par 6,5 mm no vistālāk izvirzītā punkta.
- 6.4.2. Priekšējā stikla apskalošanas sprauslām un galveno lukturu tīrīšanas ierīču sprauslām jābūt ar vismaz 2,5 mm lielu izliekuma rādiusu. Tām, kas izvirzītas uz āru mazāk kā 5 mm, uz āru vērstās malas nedrīkst būt asas.
- 6.5. Aizsargierīces (buferi)
- 6.5.1. Priekšējo aizsargierīču gali ir vērsti pret virsbūves ārējo virsmu.
- 6.5.2. Priekšējo aizsargierīču sastāvdaļas konstruē tā, ka visām cietajām virsmām, kas vērstas uz āru, izliekuma rādiuss ir vismaz 5 mm.
- 6.5.3. Tādas iekārtas kā sakabes ierīces un vinčas nav izvirzītas ārpus bufera virsmas. Tomēr vinčas drīkst būt izvirzītas ārpus bufera virsmas, ja tad, kad tās neizmanto, vinčas nosedz piemērots aizsargpārklājums ar vismaz 2,5 mm lielu izliekuma rādiusu.
- 6.5.4. Bufera daļām vai daļām, kas nostiprinātas buferī vai uz tā, nepiemēro 6.5.2. punkta prasības tad, ja tās izvirzītas mazāk par 5 mm. Ierīču malas, kas izvirzītas mazāk par 5 mm, nav asas. Attiecībā uz ierīcēm, kas nostiprinātas uz buferiem un minētas šo noteikumu citos punktos, turpina piemērot šajos noteikumos iekļautās īpašās prasības.
- 6.6. Rokturi, viras, durvju nospiežamās pogas, bagāžas nodaļumi, motora pārsegi, vēdkanāli, lūkas un rokturi
- 6.6.1. Minētās detaļas nav izvirzītas uz āru par vairāk kā 30 mm – nospiežamām pogām, 70 mm – rokturiem un motora pārsega stiprinājumiem un 50 mm – visiem pārējiem. To izliekuma rādiuss ir vismaz 2,5 mm.
- 6.6.2. Ja sānu durvju rokturi darbojoties rotē, tad tie atbilst vienai vai vairākām no šādām prasībām.
- 6.6.2.1. Ja rokturi rotē paralēli durvju plaknei, tad roktura vaļējam galam jābūt vērstam uz aizmuguri. Šādu rokturu galus pagriež atpakaļ pret durvju plakni un ievieto aizsargietvarā vai padziļinājumā.
- 6.6.2.2. Rokturi, kas griežas uz āru virzienā, kas nav paralēls durvju plaknei, aizvērtā stāvoklī ir norobežoti aizsargietvarā vai padziļinājumā. Vaļējais gals ir vērstš vai nu uz aizmuguri, vai uz leju.

Tomēr rokturus, kas neatbilst pēdējam nosacījumam, var atzīt par atbilstīgiem, ja:

- tiem ir neatkarīgs atvelces mehānisms,
- ja atvelces mehānisms nedarbojas, tie nevar būt izvirzīti vairāk nekā 15 mm,
- tiem šādā atvērtā stāvoklī izliekuma rādiuss ir vismaz 2,5 mm (šo prasību nepiemēro, ja maksimāli atvērtā stāvoklī izvirzījums ir mazāks kā 5 mm, un šādā gadījumā uz āru vērsto detaļu stūri nedrīkst būt asi),
- to gala virsmas laukums, ko mēra ne tālāk kā 6,5 mm attālumā no visvairāk izvirzītā punkta, ir vismaz 150 mm².

6.7. Kāpšļi un pakāpieni

Kāpšļu malas un pakāpieni ir noapaļoti.

6.8. Sānu gaisa un lietus deflektori un logu pretpiesārņojuma gaisa deflektori

Malām, ko var virzīt uz āru, izliekuma rādiuss ir vismaz 1 mm.

6.9. Metāla lokšņu šķautnes

Metāla lokšņu šķautnes ir atļautas, ja mala ir atlocīta atpakaļ pret virsbūvi tā, ka to nevar aizskart ar lodi, kuras diametrs ir 100 mm, vai tai ir aizsargpārklājums, kura izliekuma rādiuss ir vismaz 2,5 mm.

6.10. Riteņa uzgriežņi, dekoratīvie diski un aizsargierīces

6.10.1. Riteņu uzgriežņiem, dekoratīvajiem diskam un aizsargierīcēm nav ribveida izvirzījumu.

6.10.2. Kad transportlīdzeklis brauc taisni, neviena tā riteņu daļa, izņemot riepas, kas atrodas virs horizontālās plaknes, kura šķērso riteņu griešanās asi, nedrīkst pārsniegt virsbūves paneļa malas vertikālo izvirzījumu horizontālā plaknē pār riteņi. Tomēr, ja funkcionālās prasības to attaisno, tad aizsargierīces, kas sedz riteņa uzgriežņus un diskus, var pārsniegt virsbūves paneļa malas vertikālo izvirzījumu pāri par riteņi, ar nosacījumu, ka aizsargierīces izvirzījuma daļas virsmas izliekuma rādiuss ir vismaz 5 mm, un tās izvirzījums pār virsbūves paneļa malas vertikālo izvirzījumu pār riteņi nekad nepārsniedz 30 mm.

6.10.3. Ja bultskrūves vai uzgriežņi ir izvirzīti pāri riepas virsmas izvirzījumam (riepas daļa, kas atrodas virs horizontālās plaknes, kura šķērso riteņa griešanās asi), tad jāuzstāda aizsargierīce(-es) atbilstīgi 6.10.2. punktam.

6.11. Domkrata atbalsta vietas un izplūdes caurule(-es)

6.11.1. Domkrata atbalsta vietas (ja tādas ir) un izpūtējs vai izpūtēji nav izvirzīti vairāk kā 10 mm aiz grīdas līnijas vertikālā izvirzījuma vai vertikālā izvirzījuma, kas veidojas, atskaites plaknei krustojoties ar transportlīdzekļa ārējo virsmu.

6.11.2. Neatkarīgi no iepriekš minētās prasības, izpūtējs var būt izvirzīts vairāk nekā 10 mm, ja tā malas ir noapaļotas un izliekuma rādiuss ir vismaz 2,5 mm.

7. TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA GROZĪJUMS

7.1. Par visiem transportlīdzekļa tipa grozījumiem ziņo administratīvajai struktūrvienībai, kas apstiprinājusi šo transportlīdzekļa tipu. Šī struktūrvienība var:

7.1.1. atzīt, ka izdarītajiem grozījumiem nevarētu būt ievērojamas negatīvas sekas un transportlīdzeklis vēl joprojām atbilst prasībām; vai

7.1.2. pieprasīt papildu testu protokolu no tehniskā dienesta, kas ir atbildīgs par testu veikšanu.

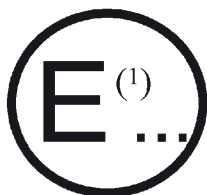
7.2. Par apstiprinājumu vai apstiprinājuma atteikumu, norādot izmaiņas, saskaņā ar iepriekš 4.3. punktā noteikto procedūru paziņo nolīguma Līgumslēdzējām pusēm, kuras piemēro šos noteikumus.

8. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
- 8.1. Katrs transportlīdzeklis, kam ir apstiprinājuma marķējums, kā noteikts šajos noteikumos, attiecībā uz ārējiem izvirzījumiem atbilst apstiprinātajam transportlīdzekļa tipam.
- 8.2. Lai pārbaudītu atbilstību, kā noteikts 8.1. punktā, veic pietiekamu skaitu izlases veida pārbauzu sērijveidā ražotiem transportlīdzekļiem, kuriem ir šajos noteikumos noteiktais apstiprinājuma marķējums.
9. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- 9.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirto transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu var atsaukt, ja konstatē neatbilstību 6. punktā noteiktajām prasībām vai ja transportlīdzeklis neiztur 3. pielikumā noteikto testu.
- 9.2. Ja nolīguma Līgumslēdzēja puse, kas piemēro šos noteikumus, atsauc iepriekš piešķirtu apstiprinājumu, tā nekavējoties par to ziņo pārējām Līgumslēdzējām pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot apstiprinājuma veidlapas eksemplāru, kura beigās ar lieliem burtiem rakstīta piezīme "APSTIPRINĀJUMS ATSAUKTS", kā arī norādīts datums un paraksts.
10. PILNĪGA RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA
- Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā pārtrauc ražot saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātu transportlīdzekļa tipu, viņš par to informē iestādi, kas piešķirusi apstiprinājumu. Saņemot attiecīgo paziņojumu, minētā iestāde par to informē pārējās nolīguma Līgumslēdzējas puses, kas piemēro šos noteikumus, nosūtot apstiprinājuma veidlapas eksemplāru, kura beigās ir ar lieliem burtiem rakstīta piezīme "RAŽOŠANA IZBEIGTA", kā arī norādīts datums un paraksts.
11. TO TEHNISKO DIENESTU NOSAUKUMS UN ADRESE, KAS ATBILDĪGI PAR APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEIKŠANU, KĀ ARĪ ADMINISTRATĪVO STRUKTŪRVIENĪBU NOSAUKUMS UN ADRESE
- Nolīguma Līgumslēdzējas puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī to administratīvo struktūrvienību nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumu un kurām jānosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdotu apstiprinājumu vai tā atteikumu, vai atsaukšanu.

1. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Administratīvās iestādes nosaukums:

.....

.....

.....

Paziņojums par transportlīdzekļa tipa ⁽²⁾: APSTIPRINĀJUMU,
 APSTIPRINĀJUMA ATTEIKUMU,
 APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀJUMU,
 APSTIPRINĀJUMA ATSAUKŠANU,
 PILNĪGU RAŽOŠANAS IZBEIGŠANU

attiecībā uz tā ārējiem izvirzījumiem saskaņā ar Noteikumiem Nr. 61.

Apstiprinājuma Nr.

1. Mehāniskā transportlīdzekļa tirdzniecības nosaukums vai preču zīme:
2. Transportlīdzekļa tips:
3. Izgatavotāja nosaukums un adrese:
4. Izgatavotāja pilnvarotā pārstāvja (ja tāds ir) nosaukums un adrese:
5. Transportlīdzeklis nodots apstiprināšanai (datums):
6. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests:
7. Datums, kad minētais dienests izdevis protokolu:
8. Minētā dienesta izdotā protokola numurs:
9. Apstiprinājums piešķirts/atteikts ⁽²⁾:
10. Apstiprinājuma marķējuma atrašanās vieta uz transportlīdzekļa:
11. Kabīnes aizmugurējā paneļa vieta attiecībā pret vadītāja sēdekļa "R" punktu, ja piemērojams (skatīt 2.5. punktu):
12. Zonas, kas noteikta 5.1.1. punktā, zemākā robeža:
- Atskaites plakne/grīdas līnija ⁽²⁾
13. Vieta:
14. Datums:
15. Paraksts:
16. Priekšējās, aizmugures un sānu daļas uz priekšu no kabīnes aizmugurējā paneļa, uz kuras ir iepriekš norādītais apstiprinājuma numurs, fotogrāfijas ir pievienotas šim paziņojumam.

⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kura apstiprinājumu piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi.

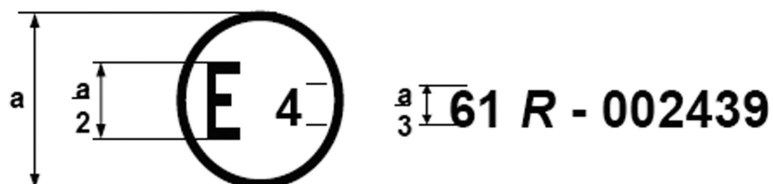
⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot.

2. PIELIKUMS

APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMU IZVIETOJUMS

A PARAUGS

(Skatīt šo noteikumu 4.4 punktu)

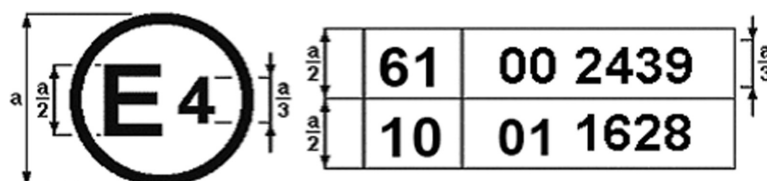

a = vismaz 8 mm

Iepriekš norādītais apstiprinājuma marķējums, kas piestiprināts kravas automobilim, norāda, ka transportlīdzekļa tips attiecībā uz ārējiem izvirzījumiem ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 61 ar apstiprinājuma numuru 002439. Apstiprinājuma numurs norāda, ka apstiprinājums piešķirts atbilstoši Noteikumu Nr. 61 prasībām to sākotnējā redakcijā.

B PARAUGS

(Skatīt šo noteikumu 4.5 punktu)

a = vismaz 8 mm

Iepriekš norādītais apstiprinājuma marķējums, kas piestiprināts kravas automobilim, norāda, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 61 un Nr. 10 (*). Apstiprinājuma numuri norāda, ka brīdī, kad tika piešķirti attiecīgie apstiprinājumi, Noteikumi Nr. 61 nebija grozīti un Noteikumos Nr. 10 jau bija iekļauta 01. grozījumu sērija.

(*) Pēdējais numurs ir tikai piemērs.

3. PIELIKUMS

Procedūra "H" punkta un sēdekļa atzveltnes faktiskā leņķa noteikšanai un to attiecības noteikšanai pret "R" punktu un sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi

1. DEFINĪCIJAS

- 1.1. "H punkts", kas norāda sēdoša pasažiera atrašanās vietu pasažieru salonā, ir līnija, kurā gareniskajā vertikālajā plaknē krustojas teorētiskās rotācijas ass starp cilvēka ķermeņa (atveido 3. punktā aprakstītais manekens) kājām un torsu.
- 1.2. "R punkts" vai "sēdvietas atskaites punkts" ir atskaites punkts, ko precizē izgatavotājs un:
 - 1.2.1. kura koordinātas noteiktas attiecībā uz transportlīdzekļa konstrukciju;
 - 1.2.2. kas atbilst torsa/kāju rotācijas punkta ("H" punkta) teorētiskajam stāvoklim tās vadītāja ierastās pozīcijas vai lietošanas pozīcijas zemākajā un vistālāk uz aizmuguri atvērztajā pozīcijā, ko katrai noteiktajai sēdvietai norādījis transportlīdzekļa izgatavotājs.
- 1.3. "Sēdekļa atzveltnes leņķis" ir sēdekļa atzveltnes slīpums attiecībā pret vertikāli.
- 1.4. "Sēdekļa atzveltnes faktiskais leņķis" ir leņķis, ko veido vertikāle caur "H" punktu ar cilvēka auguma (atveido 3. punktā aprakstītais manekens) torsa atskaites līniju.
- 1.5. "Sēdekļa atzveltnes konstruktīvais leņķis" ir leņķis, ko noteicis transportlīdzekļa izgatavotājs un:
 - 1.5.1. kas nosaka sēdekļa atzveltnes leņķi zemākajā un vistālāk uz aizmuguri vērsta vadītāja ierastajā pozīcijā vai lietošanas pozīcijā, ko katrai sēdvietai norādījis transportlīdzekļa izgatavotājs;
 - 1.5.2. ko R punktā veido vertikāle un torsa atskaites līnija;
 - 1.5.3. kas teorētiski atbilst sēdekļa atzveltnes faktiskajam leņķim.

2. "H" PUNKTU UN SĒDEKĻU ATZVELTŅU FAKTISKO LEŅĶU NOTEIKŠANA

- 2.1. "H" punktu un "sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi" nosaka katram transportlīdzekļa izgatavotāja piegādātajam sēdeklim. Ja vienas rindas sēdekļus var uzskatīt par līdzīgiem (sols, vienādi sēdekļi u. c.), tad katrai sēdekļu rindai nosaka tikai vienu "H" punktu un vienu "sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi", 3. punktā aprakstīto manekenu nosēdinot vietā, ko uzskata par reprezentatīvu šai rindai. Šī vieta ir:
 - 2.1.1. priekšējā rindā – vadītāja sēdekļi;
 - 2.1.2. aizmugurējā rindā vai rindās – ārējais sēdekļi.
- 2.2. Nosakot "H" punktu un "sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi", attiecīgo sēdekli novieto zemākajā un vistālāk uz aizmuguri vērsta vadītāja ierastajā pozīcijā vai lietošanas pozīcijā, ko katrai sēdvietai norādījis transportlīdzekļa izgatavotājs. Ja sēdekļa atzveltnes slīpums ir pielāgojams, to fiksē, kā precizējis izgatavotājs, vai, ja šādu specifikāciju nav, tad pozīcijā, kas atbilst sēdekļa atzveltnes faktiskajam leņķim, kas iespējami tuvāks 25° no vertikāles.

3. MANEKENA APRAKSTS

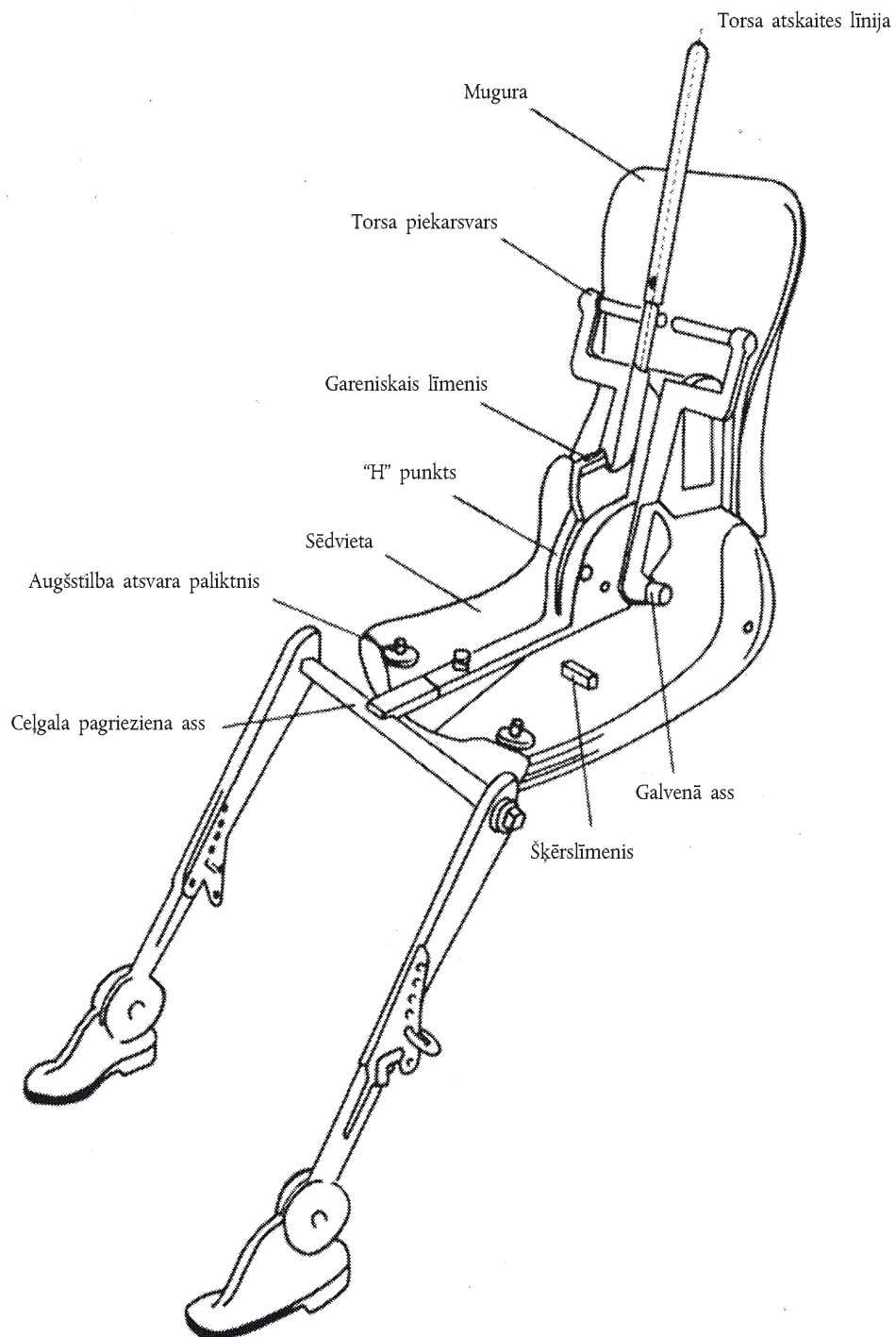
- 3.1. Izmanto telpisku H-punkta ierīci, kura masa un forma atbilst vidēja auguma pieaugušam vīrietim. Šāds manekens ir attēlots 1. un 2. attēlā.
- 3.2. Manekenu veido:
 - 3.2.1. divas sastāvdaļas, viena imitē muguru un otra – sēdvietu, tās nostiprinātas uz ass, kas ir rotācijas ass starp torsu un augšstilbu. Šīs ass līnija manekena pusē ir ierīces "H" punkts;
 - 3.2.2. divas sastāvdaļas, kas imitē kājas un ir ar viru pievienotas sastāvdaļai, kura imitē sēdvietu; un
 - 3.2.3. divas sastāvdaļas, kas imitē pēdas un savienotas kājām ar kustīgiem savienojumiem, kuri imitē potītes;
 - 3.2.4. sastāvdaļai, kas imitē ķermeņa sēdvietu, papildus uzstāda līmenrādi, ar kuru var pārbaudīt šķērsvirziena novietojumu.
- 3.3. Ķermeņa segmentu smagumus pievieno punktos, kas atbilst attiecīgiem smaguma centriem, izveidojot manekena kopējo masu 75,6 kg. Informācija par dažādo smagumu sadalījumu ir sniegta šā pielikuma papildinājuma 2. attēla tabulā.

- 3.4. Manekena torsa atskaites līniju veido taisna līnija, kas šķērso locītavu starp augšstilbu un iegurni un teorētisko locītavu starp kaklu un krūškurvi (skatīt šā pielikuma papildinājuma 1. attēlu).
4. MANEKENA IZVIETOŠANA
- Telpisko manekenu izvieto šādi.
- 4.1. Transportlīdzekli novieto uz horizontālas plaknes un sēdekļus noregulē, kā noteikts 2.2. punktā.
- 4.2. Lai būtu vieglāk pareizi izvietot manekenu, testējamo sēdekli aplāj ar auduma gabalu.
- 4.3. Manekenu novieto uz attiecīgā sēdekļa, lai tā galvenā ass būtu perpendikulāra pret transportlīdzekļa garenisko simetrijas plakni.
- 4.4. Manekena pēdas novieto šādi.
- 4.4.1. Priekšējā sēdekļi tā, lai līmeņrādis, ar ko pārbauda manekena sēdvietas šķērsvirziena novietojumu, būtu vērsts horizontāli.
- 4.4.2. Aizmugurējos sēdekļos pēc iespējas tā, lai tās saskartos ar priekšējiem sēdekļiem. Ja pēdas balstās uz grīdas, kuras daļas ir dažādos līmeņos, tad pēda, kas pirmā saskaras ar priekšējo sēdekli, ir atskaites punkts un otru pēdu novieto tā, lai līmeņrādis, ar ko pārbauda manekena sēdvietas šķērsvirziena novietojumu, būtu vērsts horizontāli.
- 4.4.3. Ja "H" punktu nosaka vidējā sēdekļi, tad pēdas novieto katru savā tuneļa pusē.
- 4.5. Uz augšstilbiem novieto smagumus, līmeņrādi, ar ko pārbauda manekena sēdvietas šķērsvirziena novietojumu, novieto horizontāli, un smagumus novieto uz manekena sēdvietas.
- 4.6. Manekenu ar ceļgala pagrieziena asi pārvieto prom no sēdekļa atzveltnes, un manekena muguru virza uz priekšu. Manekenu iekārto transportlīdzekļa sēdekli, pabīdot manekena pamatni atpakaļ, līdz rodas pretestība, un manekena muguru atbalsta pret sēdekļa atzveltni.
- 4.7. Divas reizes manekenam pieliek horizontālu slodzi 10 ± 1 daN. Slodzes virziens un pielikšanas punkts ir norādīts 2. attēlā ar melnu bultu.
- 4.8. Smagumus uzliek uz labās un kreisās puses, pēc tam uzliek torsa smagumu. Manekena šķērslīmenis ir horizontāls.
- 4.9. Manekena šķērslīmeni noturot horizontālu, tā muguru noliec uz priekšu, līdz torsa smagumi ir virs "H" punkta, tā kā vairs nav berzes ar sēdekļa atzveltni.
- 4.10. Manekena muguru uzmanīgi virza atpakaļ, lai pabeigtu uzstādīšanu. Manekena šķērslīmenis ir horizontāls. Ja tā nav, tad iepriekš minēto procedūru atkārt.
5. REZULTĀTI
- 5.1. Kad manekens ir izvietots tā, kā aprakstīts 4. punktā, "H" punktu un sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi attiecīgajam transportlīdzekļa sēdeklim veido "H" punkts un manekena torsa atskaites līnijas slīpuma leņķis.
- 5.2. Mēra "H" punkta koordinātas attiecībā pret trim savstarpēji perpendikulārām plaknēm un sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi, ko salīdzina ar transportlīdzekļa izgatavotāja sniegtajiem datiem.
6. "R" UN "H" PUNKTU RELATĪVĀ NOVIETOJUMA UN ATTIECĪBAS STARP SĒDEKĻA ATZVELTNES KONSTRUKTĪVO LEŅĶI UN SĒDEKĻA ATZVELTNES FAKTISKO LEŅĶI PĀRBAUDE
- 6.1. Atbilstīgi 5.2. punktam izdarīto mērījumu rezultātus, kas attiecas uz "H" punktu un sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi, salīdzina ar "R" punkta koordinātām un izgatavotāja noteikto sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi.
- 6.2. "R" punkta un "H" punkta relatīvo novietojumu un attiecību starp sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi un sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi attiecīgajai sēdvietai uzskata par apmierinošu, ja "H" punkts, kas noteikts pēc tā koordinātām, atrodas kvadrātā, kura malas ir 50 mm garas un kura diagonāles krustojas "R" punktā, un ja sēdekļa atzveltnes faktiskais leņķis ir 5° robežās no sēdekļa atzveltnes konstruktīvā leņķa.
- 6.2.1. Ja šie nosacījumi ir izpildīti, tad "R" punktu un sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi izmanto testēšanā, un vajadzības gadījumā manekenu noregulē tā, ka "H" punkts sakrīt ar "R" punktu un sēdekļa atzveltnes faktiskais leņķis sakrīt ar sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi.

- 6.3. Ja "H" punkts vai sēdekļa atzveltnes faktiskais leņķis neatbilst 6.2. punkta prasībām, "H" punktu vai sēdekļa atzveltnes faktisko leņķi nosaka vēl divas reizes (pavisam trīs reizes). Ja divu no šīm trim darbībām rezultāti atbilst prasībām, tad uzskata, ka testa rezultāti ir apmierinoši.
 - 6.4. Līdz vismaz divi no trim testa rezultātiem atbilst 6.2. punkta prasībām, uzskata, ka testa rezultāti nav apmierinoši.
 - 6.5. Ja izveidojas 6.4. punktā aprakstītā situācija vai pārbaude nav iespējama tāpēc, ka transportlīdzekļa izgatavotājs nav sniedzis informāciju par "R" punkta novietojumu vai sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi, tad vienmēr attiecībā uz šajos noteikumos minēto "R" punktu vai sēdekļa atzveltnes konstruktīvo leņķi var izmantot un uzskatīt par piemērojamiem trīs testu vidējos rezultātus.
-

Papildinājums

TELPISKĀ MANEKENA SASTĀVDAĻAS

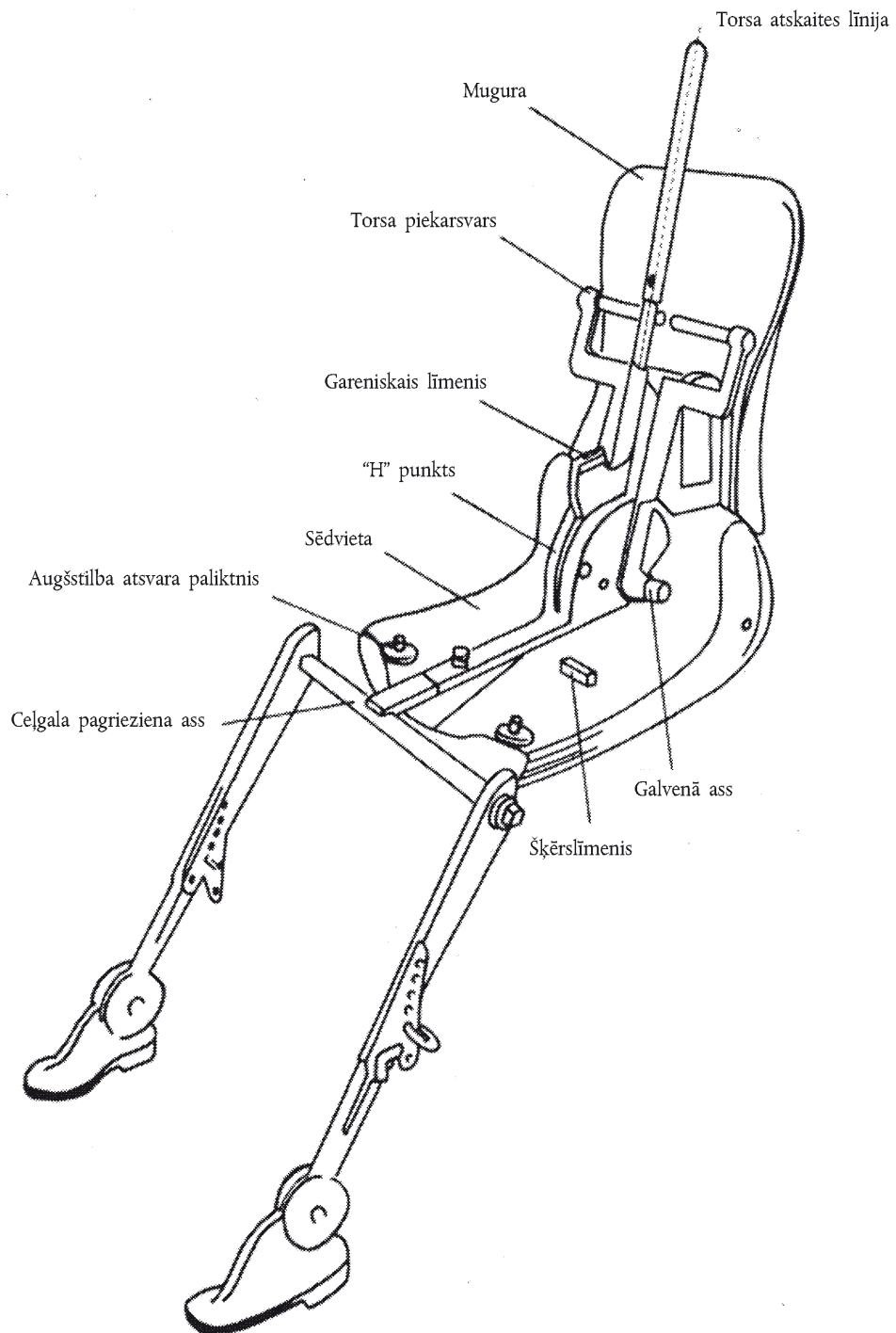
1. attēls

MANEKENA IZMĒRI UN MASA

Manekena masa

	kg
Sastāvdaļas, kas imitē muguru un ķermeņa sēdvietu	16,6
Torsa masa	31,2
Sēdvietas masa	7,8
Augšstilbu masa	6,8
Kāju masa	13,2
Kopā	75,6

2. attēls

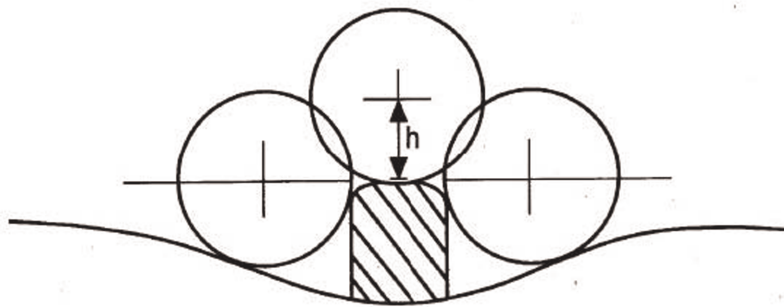

4. PIELIKUMS

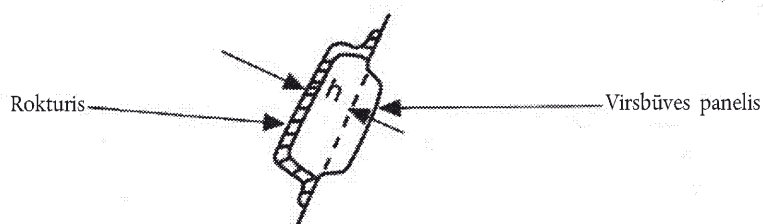
IZVIRZĪJUMU UN ATTĀLUMU MĒRĪŠANA

1. UZ ĀRĒJĀS VIRSMAS UZSTĀDĪTAS DETAĻAS IZVIRZĪJUMA IZMĒRU NOTEIKŠANAS METODE
 - 1.1. Uz izliekta paneļa uzstādītas detaļas izvirzījuma izmēru var noteikt tieši vai pēc norādēm attiecīgā stāvoklī novietotas detaļas šķērsriezuma rasējumā.
 - 1.2. Ja detaļa, kas uzstādīta uz paneļa, kas nav izliekta, izvirzījumu nevar vienkārši izmērīt, tad to nosaka pēc maksimālās pārmaiņas attālumā starp paneļa atskaites līniju un 100 mm diametra lodes, kuru pārvieta pastāvīgā saskarē ar detaļu, centru. Šīs metodes izmantošanas piemērs ir parādīts 1. attēlā.
 - 1.3. Rokturu izvirzījumu mēra attiecībā pret plakni, kas šķērso piestiprinājuma punktus. Piemērs ir parādīts 2. attēlā.
2. GALVENO LUKTURU AIZSEGU UN APMAĻU IZVIRZĪJUMA NOTEIKŠANAS METODE
 - 2.1. Galveno lukturu izvirzījumu no ārējās virsmas mēra horizontāli no saskares punkta ar lodi, kuras diametrs 100 mm, kā norādīts 3. attēlā.
3. ATTĀLUMA STARP RESTU DETAĻĀM NOTEIKŠANAS METODE
 - 3.1. Attālums starp restu detaļām ir attālums starp divām plaknēm, kas šķērso lodes saskares punktus un kas ir perpendikulāras līnijai, kura savieno saskares punktus. Šīs metodes izmantošanas piemēri ir parādīti 4. un 5. attēlā.

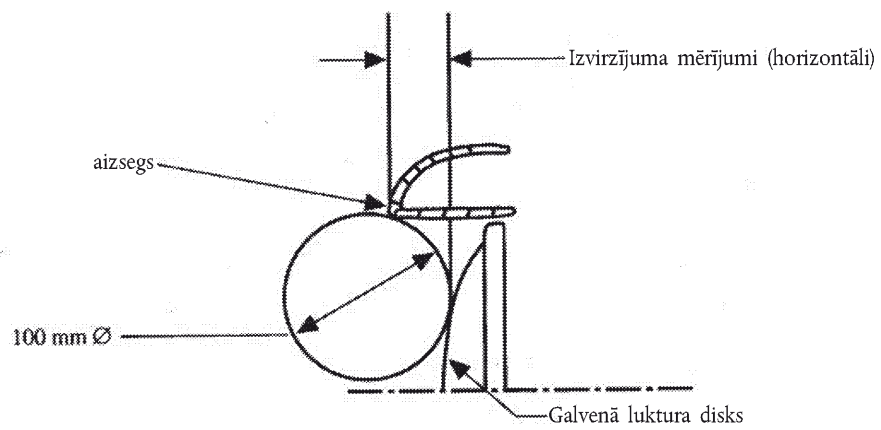
1. attēls

2. attēls

3. attēls

4. un 5. attēls

